

РЕШЕНИЕ

№ 39902

гр. София, 01.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав, в
публично заседание на 13.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **10104** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по жалба на Ф. Х. Х., гражданка на И., с предоставен хуманитарен статут, лично и като законен представител на непълнолетния си син И. С. А., чрез адв. Д. Т., срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/4071/ 11.09.25г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ - Л..

С жалбата се иска отмяна на заповедта като незаконосъобразна. Посочва се, че разпоредбата на чл.3, т.5 ЗСПД, с която е мотивирана заповедта и която действително съдържа ограничение за семейства на чужди граждани, противоречи на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, като предоставената международна закрила в Р България по смисъла на ЗУБ обхваща както лицата, получили статут на бежанец, така и лицата получили хуманитарен статут, каквото е детето на жалбоподателката. Излагат се аргументи, основани на Конвенция на ООН за правата на детето (ратиф. с решение на ВНС от 11.04.1991г.)

В съдебно заседание жалбоподателката, редовно призована, не се явява, представлява се от адв.Т., който моли жалбата да бъде уважена по изложените в нея доводи.

Ответникът - директорът на дирекция „Социално подпомагане“ - Л., редовно призован, се представлява от юрисконсулт Л., който моли заповедта на бъде потвърдена, съгласно мотивите, изложени в нея.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и събраните по

делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Ф. Х. Х. е с предоставен хуманитарен статут на основание чл.9, ал.8 ЗУБ, като ѝ е издадена регистрационна карта за чужденец № [ЕГН] от 08.11.2024г.. С хуманитарен статут е и непълнолетният ѝ син И. С. А., притежаващ карта на чужденец с хуманитарен статут [ЕИК], издадена на 08.11.2024г.

Производството пред административния орган е започнало по подадено заявление-декларация от Ф. Х. Х., в качеството ѝ на майка и законен представител на И. С. А., за получаване на еднократна помощ за ученик, записан в осми клас, съобразно нормите на ЗСПД. Към молбата е приложено удостоверение от Професионална гимназия по транспорт и енергетика "Х. Форд"-С., че детето е записано в осми клас на учебната 2025/2026г.

Със заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/4071/ 11.09.25г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) - Л. е отказано отпускането на еднократната помощ. В заповедта са изложени мотиви, основани на чл.3, т.5 от ЗСПД - право на семейни помощи за деца имат семействата на чуждите граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или международен договор, по който Р България е страна. Семейството са граждани на И. с предоставен хуманитарен статут.

Заповедта е съобщена на жалбоподателката на 15.09.2025г.

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес и срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган съобразно предоставените му правомощия, в изискуемата форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона:

Съдът констатира, че заповедта е издадена в противоречие с материалноправни разпоредби и в несъответствие с целта на закона - основания за незаконосъобразност по чл. 146, т.4 и т.5 от АПК, като съображенията за това са следните:

Административният орган неправилно е приел, че не е налице правно основание за предоставяне на семейни помощи в конкретния случай.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин. Съгласно чл.32, ал.3 ЗУБ чужденец с предоставен хуманитарен статут има правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване в Република България. Разглежданата семейна помощ за дете е допустимо и основателно поискана на основание чл.2, ал.6 от Закона за социалното подпомагане, съобразно който от правото по ал. 3 /право на социални помощи за български граждани, семейства и съжителстващи лица/ се ползват и чужденците с разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, чужденците, на които е предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут, и чужденците, ползващи се от временна закрила, и лицата, за които това е предвидено в международен договор, по който Република България е страна. Следователно, жалбоподателката, както и непълнолетното ѝ дете, могат да се ползват от правата и задълженията на чужденец, постоянно пребиваващ на територията на страната. Ф. Х. Х. пребивава и отглежда детето си в Република България, разрешено им е да останат на територията на Република България, видно от издадените документи за самоличност и е безспорно правното основание за

пребиваване. Разпоредбата на чл.3, т.5 ЗСПД не съдържа специални разпоредби относно приложимостта ѝ за чужденци, но предвижда права за чужденци, ако това е уредно в международен договор или в друг закон. Именно по силата на друг закон - Законът за социалното подпомагане жалбоподателката и като законен представител на малолетното дете, има право на социално подпомагане – в случая на разглежданите семейни помощи за деца.

Отделно от това, даденото от ответника тълкуване на нормата на чл. 3, т. 5 ЗСПД /за липсата на международен договор за сътрудничество с И./ не съответства и на разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Съгласно посочената разпоредба държавите членки полагат грижи получилият статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка. Така също и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, като в т. 45 от Преамбюла на Директивата е посочено, че с цел да се избегнат социални трудности е уместно на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се осигури адекватна социална помощ и средства за издръжка, без дискриминация в контекста на социалното подпомагане. Социалното подпомагане, условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, следва да се определят от националното право. Възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице, помощи в случай на заболяване или бременност и семейни помощи за деца, доколкото такива обезщетения се предоставят на гражданите съгласно националното право. Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право, като съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. В този смисъл предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход и като едно от основните обезщетения. България като държава членка е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно- получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка.

В този смисъл националната правна уредба относно възможността за предоставяне на помощи за деца на чужденци, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България с предоставен хуманитарен статут следва да се тълкува в съответствие с общностното право.

Тези съображения обосновават крайния извод на съда за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради което обжалваната заповед следва да бъде отменена. На основание чл. 173, ал. 2 от АПК, делото следва да бъде изпратено като преписка на

административния орган за ново произнасяне по заявление-декларация с вх. № ЗСПД/ДСПЦ/4071/04.09.25г., подадено от Ф. Х. Х., при съблюдаване на дадените с настоящо решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

На основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл.173, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 10 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Ф. Х. Х. Заповед № 3Заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/4071/ 11.09.25г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л..

ВРЪЩА преписката на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л. за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона в едномесечен срок от получаване на решението.

Решението не подлежи на обжалване.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него по реда на чл. 137 от АПК.